

עלון שבועי בעניני פרשת השבוע, יוצא לאור ע"י ארגון תורה וחסד:

'המרכז לערבות הדדית'

כ"ז אלול התשפ"ב - גליון 212 - פרשת נצבים.

העלון מוקדש להצלחת: אסתר בת יעל תחי'

מבט מהפרשה:

כי קרוב אליך הדבר מאד!!!

בקשר למצוות התשובה כתוב בפרשה: "כי המצווה הזאת אשר אנוכי מצווך היום, לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא, לא בשמים היא... ולא מעבר לים היא... כי קרוב אליך הדבר מאוד, בפיך ובלבבך לעשותו"

האפשרות לשוב אל ה' נמצאת בהישג יד, אין לחפש בשמי השמים, ואף לא מעבר לים. ואף אין צורך להרחיק ולנדוד על מנת לפשפש היכן היא נמצאת אלא: "קרוב אליך הדבר מאוד, בפיך ובלבבך לעשותו"

על מנת להבין את המשמעות של הדברים היה האדמו"ר רבי שמחה בונים מפשיסחה זצ"ל מספר משל נפלא ומיוחד לאותם החסידים שבאו אליו בפעם הראשונה. וכך היה המעשה: רבי אייזיק בן יעקל מקראקא, היה עני מופלג. במשך שנים רבות חי עם בני משפחתו בדוחק ותחת מצוקה נוראה. בביתו ידעו רעב ומחסור תמיד. על אף כל הסבל הזה, בטח אייזיק בהקב"ה בכל לבבו, והאמין כי יום יבוא ויחלצו ה' מן המיצר...

באחד הלילות חלם ר' אייזיק חלום שבו ציוו עליו לנסוע מקראקא עיר מגוריו לפראג. וכך נאמר לו: "שם בפראג, מתחת לגשר המוביל לארמון המלך, טמון אוצר, אם תחפור שם, תתעשר עושר רב מאד!!!..."

בתחילה לא התייחס מיוחדענו לחלום ברצינות, שהרי כבר לימדונו חז"ל: חלומות שווא ידברו... אך לאחר שהחלום חזר פעם שניה ושלישית, הבין כי יש דברים בגו וכבר השכם בבוקר קם ר' אייזיק, ויצא לכיוון העיר פראג.

הדרך הייתה ארוכה וכשהגיע, פנה מיד אל הגשר המוליך אל ארמון המלך. שם, על הגשר היו שומרי המלך עומדים כל היום וכל הלילה, דרוכים וקשובים לכל המתרחש, לכן פחד ר' אייזיק לחפור שם. כמובן, שהוא לא התיימש ובכל בוקר נעמד והביט במתרחש עד הערב. דמותו של היהודי הבא מידי יום אל הגשר המוביל לארמון עוררה את חשדנותם של שומרי-המלך, ולכן פנה אליו ראש המשמר ושאל: "מה אתה מחפש כאן יהודי? הבין ר' אייזיק שלא ניתן לחמוק משאלותיו של ראש המשמר ועל כן החליט לספר לו את סיבת בואו לפראג.

לאחר שהאזין ראש המשמר לחלומו של אייזיק פרץ בצחוק אדיר. "חה.. חה.. דרך כל כך ארוכה עשית בשביל חלום טיפשי?! הלא תדע כי אין להאמין בחלומות?!", המשיך השוטר ואמר: "אילו הייתי מאמין כמורך, הייתי בעצמי נוסע לקראקא, עירך, כי חלמתי גם אני חלום שבקראקא מתגורר יהודי ושמו אייזיק בן יעקל, ובביתו של האיש הזה, מתחת לתנור טמון לו אוצר... האם לדעתך אסע לי לקראקא להרוס את תנור כדי לחפש אוצר?!..."

מיד אורו עינו של ר' אייזיק והבין לשם מה הגיע עד לכאן... הוא שב מיד לביתו אשר בקראקא. והחל לחפור תחת התנור ובאמת מצא אוצר גדול...

זהו המשל והנמשל ברור מאליו: כן הדבר הוא אצל כל אדם, חושב הוא שהאוצר נמצא בואו מצווה גדולה שיעשה וכך יחזור בתשובה - אך אין הדבר כן, כאשר יחפש בתוך ד' אמותיו - ימצא הוא את המצוות ה"קלות" לביצוע ומהם יתחיל לחזור בתשובה...

קרוב אלינו הדבר מאד הבה נתחיל רק בדברים הפשוטים.... (ע"פ 'דבר תורה')

הזמנים ע"פ לוח אור החיים - שעון קיץ.

זמנים לשב"ק פרשת כי תבא:

הדלקת נרות: ירושלים*: 18:29 | תל אביב: 18:26 | חיפה: 18:28 | בית שמש: 18:28. *לנוהגים 40 דק' בירושלים: 18:09.

צאת השבת: ירושלים: 19:18 | תל אביב: 19:16 | חיפה: 19:17 | בית שמש: 19:17.

רבנו תם: ירושלים: 20:03 | תל אביב: 20:00 | חיפה: 20:02 | בית שמש: 20:02.

פניני אור החיים:

'כל ישראל ערבים זה לזה' - מעלתו ואחריותו.

פרשת השבוע מתחילה בפסוקים: 'אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל, טפכם נשיכם וגרף אשר בקרב מחניף מהטב עציף עד שאב מימיף'

אומר רבינו האור החיים הקדוש, שהפסוק בא ללמדנו, שכל אחד מישראל ממונה להוכיח ולדאוג שחבירו לא יחטא, כי עם ישראל הם ענין אחד, וכשאחד חוטא, הוא מריע ופוגם לכל ישראל. ולכן בא משה רבנו להזהיר את עם ישראל, על ענין הערבות, שכל ישראל ערבים זה לזה, שהם צריכים למנוע שגם אחרים לא יחטאו, וכל מי שיכול למחות בחבירו ואינו מוחה, הוא נענש על זה.

ולפי זה יש לפרש ש'נצבים' הוא מלשון 'מינוי', וכמו שכתוב במגילת רות 'אנכי נצב על הקוצרים', וגם כאן יש לפרש מלשון 'מינוי', שכל אחד ממונה על חבירו שלא יחטא. ועל זה נאמר בהמשך 'לעברך בבְּרִית ה' אלקיך ובְּאֵלְתוֹ אֲשֶׁר ה' אלקיך בְּרַת עִמָּךְ הַיּוֹם', שהיה כאן ברית מיוחדת בתוספת קללה, על ענין הערבות שיהיו ערבים זה לזה.

ומוסיף רבינו הקדוש, שלא יאמר האדם למה עשה ה' ככה, ומדוע ראובן צריך להיענש על העבירות של שמעון??? אלא אדרבה, זו טובה גדולה לכל אחד מאיתנו, שבאמצעות הערבות נדאג שלא יאבדו נשמות ישראל לגמרי, כי יהיה מי שידאג לרוחניות שלו, ויהיו כולם עם קדוש לה', ובזה מפרש רבינו הקדוש, את הנאמר בהמשך 'למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלקים'.

וזה לשון קודשו: 'ירצה לתת טעם לברית הערבות, שלא יאמר אדם למה יעשה ה' כה לעבדיו, להכביד עולם לחייבם במעשה הזולת, לזה אמר כי אלהים חשבה לטובה, למען הקים אותך לו לעם, פירוש, שזולת זה יהיו ישראל חוזרים לאחוריהם, היום יפשע אחד בקלה ולמחר בחמורה, והיו נשמטים מעדת הקדושה מעט מעט עד שיפשע ישראל מהיות עם ה', ובמה שעשאו ערבים יתנו לב לעובר עבירה אחת קלה בבחמורה ויתקיימו לעם סגולה, הא למדת שכל מעשה ה', אינו אלא לטובתינו להקימנו'. עד כאן לשון קודשו.

[אור החיים נצבים פרק כט פסוקים ט - יא]

בדיחות הדעת:

רק לפני סוכות תשמעו בבית חרדי: "באו נתלה את הרב באמצע....."

...

כביסה זה דבר כזה:

מכונה 40 דקות

יבוש 70 דקות

פיזור לארונות: 14/6 ימי עסקים.....

בקיצע'ר – חידוש קצר לשולחן השבת:

"אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל" (פרק כ"ט פסוק ט')

מובא בספר "תכלת מרדכי" פירוש בדרך רמז לגבי ענין התשובה, שהרי פסוק זה מרמז לראש השנה שבו כולם ניצבים לדין לפני ה' וכל אחד מצפה למחילתו מאת הקב"ה.

ועבור מחילה יש צורך בתשובה- ובפסוק יש רמז לגורמים שיכולים לעזור-

"ראשיכם"- על ידי המח שבראש, על ידי מחשבה ועיון, התבוננות נפש אדם מחליט לחזור בתשובה.

"שבטיכם"- שבט הוא שוט ההלקאה, יש כאלה מתעוררים ומתחזקים דווקא כשיש ייסורים.

"זקניכם"- יש שאחרי שרואים שהם מבוגרים כל כך, וקרובים לסוף אז מחליטים לחזור בתשובה לאביהם שבשמים, כי יודעים שיום הדין בעולם הבא קרב.

"שטריכם"- האנשים שמטיפים לאחרים וכך הם בעצמם משתפרים. כל אלו בשאר ימות השנה אבל לקראת ראש השנה אין משהו מעורר יותר מחשיבה על יום הדין הנורא ותוצאותיו- על ידי זה "כל איש ישראל" שב מיד בתשובה.

(ע"פ מעיין השבוע)

סיפור לשבת

כנגד כל הסיכויים

שלמה בוכנר עשה דרכו לאטו דרך מחלקת בית החולים. בכניסה לאולם הכניסה הוא עצר והציץ דרך הצוהר הקטן שבמעלה דלת הכניסה. הוא ראה את גברת דיוויס יושבת זקופה על כיסא כשהיא אוחזת בשתי ידיה סידור תפילה קטן. שפתותיה נעו מהר ומצחה היה מקומר כלפי מעלה ופעם בכמה דקות היא עצמה את עיניה. הדמעות שזרמו מהן שטפו את פניה ללא מעצור.

שלמה נאנח. הוא צריך לספר לה.

סביבו המשיכה ההמולה השגרתית. אחיות בחלוקים לבנים שוחחו בינן לבין עצמן בעודן מעבירות מחדר לחדר מכשירים למדידת לחץ דם. קולות אנונימיים נשמעו צרודים דרך האינטרקום ורופאים בעלי סבר פנים רציני מיהרו דרך הפרוזדורים. שלמה לא ידע כמה זמן הוא עמד שם, ידו הימנית על ידית הדלת וידו השמאלית קפוצה בחוזקה. היה קשה לו לספר לה.

כיצד יכול היה לגשת לחנה דיוויס ולמסור לה את ההודעה שהכבידה עליו כאבן, כסלע ענק שינפץ את כל חלומותיה?

שלמה כחכח בגרונו ומצמץ בעיניו. הוא הכיר היטב את הכאב של חשוכי הילדים. לכן הוא סייע לייסד את הארגון "בוני עולם" – כדי להעניק סיוע רגשי וכספי לזוגות הנאלצים להתמודד עם עקריות.

כשחנה ובעלה אלחנן ניגשו אליו, שלמה ראה את חומרת מצבם. הרופאים, שעלות הטיפולים אצלם גבוהים להחריד, קבעו שמצבם חסר תקווה. שלמה עמד בפני דילמה קשה. אם אכן סיכויי ההצלחה קטנים כל כך, האם עליו לטפל בהם, או שמא מוטב להשתמש במשאבים למקרים אחרים, שבהם נשקפה תקווה רבה יותר להצלחה? מצד שני, כיצד יוכל לדחות את בקשתם?

בסופו של דבר, שלמה פנה לרבנים כדי לשמוע דעה נוספת, והם יעצו לו להמשיך ולטפל במקרה שלהם. למרות ששלמה בדרך כלל התייעץ עם ד"ר קורנוואליס, מומחה נודע לפוריות, רק כמפלט אחרון בשל מחיריו המופקעים, הרי הפעם שלמה לא היסס.

איש צעיר המחזיק כוס קפה בידו הופיע לצדו. שלמה הסיר ידו מעל ידית הדלת וזז הצידה כדי לאפשר לו להיכנס לאולם. כנראה הגברת דיוויס לא הבחינה בו עדיין. קפה היה רעיון טוב. אולי הקפה יעזור לו להירגע ולשוחח עם חנה בצורה רגועה יותר.

בעוד שלמה משלשל מטבעותיו דרך החרוץ שבמכונת הקפה, הוא חשב על ד"ר קורנוואליס. מסיבה כלשהי, שיחה עם הרופא שכל כך הפתיעה אותו שבה כעת והדהדה באוזניו. "ד"ר קורנוואליס, אתה זוכר את הזוג מישראל, בני משפחת דיוויס?"

"דיוויס? אהה, כן, אני זוכר עכשיו. למרבה הצער, הרב בוכנר, הרפואה לא תוכל לסייע להם יותר מדאי. עלות הטיפולים הגבוהה – אה, הרב בוכנר, בכנות, אני לא בטוח שזה שווה את זה".

"ד"ר קורנוואליס, האם אין כל זוג זכאי לפחות לסיכוי להביא ילדים לעולם?"

שקט השתרר. "דוקטור?" "אני כאן".

"אנו לא יכולים להשיב פניהם ריקם. האם אתה עומד להגיע לישראל בקרוב? אנו נעשה כמיטב יכולתנו. אלוקים יעשה את השאר".

"הרב בוכנר", אמר הרופא אחרי הפסקה ארוכה. "אני אדבר עם סוכנות הנסיעות שלי. הרב?"

"כמובן שאנחנו נדאג לכל השאר. בדיקות הדם, השהות במרכז הרפואי... "ברור, ברור", צחק הרופא. "אין לי ספק בכך. רק רציתי להוסיף..." "המרדמים. כמובן. גם את זה נארגן". "לא, לא, הרב בוכנר. לא לכך התכוונתי.

שמע. אני אטפל בסידורי הטיסה וכל זה... אבל הפעם אני לא רוצה שתשלם לי".

שלמה היה המום. מאתיים וחמישים אלף דולר, המחיר הרגיל של ד"ר קורנוואליס, לא היו עניין של מה בכך. אבל ד"ר קורנוואליס, בהשראת מסירותם של "בוני עולם", התעקש לוותר על כל תשלום.

שלמה לקח את כוס הקפה המהבילה ושב לאולם ההמתנה. שוב הוא עמד ליד דלת החדר. הוא לגם לאיטו מן הכוס והדמעות התערבבו בקפה המהביל. הרגעים נקפו והוא ידע שלא יוכל להוסיף ולעמוד שם עוד זמן רב. הטיפול לא הצליח. הם עשו ניסיון אחרון... הקב"ה רצה אחרת. הייתה זו חובתו של שלמה להודיע לגב' דיוויס את האמת המרה והכואבת.

הוא חישל עצמו, לקח נשימה ארוכה ופתח את הדלת. גב' דיוויס הביטה אליו, פניה מתבהרים.

שלמה תקע את ידיו עמוק בתוך כיסו. כפי שסיפר מאוחר יותר, "היה זה הרגע הקשה ביותר בחיי. עד עצם היום הזה, אינני זוכר מה אמרתי לה". כעבור שנה...

שלמה ישב ליד שולחן עבודתו כשהוא שקוע באיזו עבודת ניירת, כאשר המזכירה האלקטרונית מזממה לו. קצת בפיזור נפש הוא הדליק את המכשיר. ברגע שנשמע הקול, שלמה הזדקף בכיסאו.

"היי, כאן אלחנן דיוויס על הקו. אשמח אם תיצור אתי קשר כשתוכל".

למשך רגעים מספר ישב שלמה כשהוא שקוע במחשבות. כמעט שנה חלפה מאז אותו יום בו הוא נאלץ למסור לחנה דיוויס את ההודעה הגורלית. אבל חנה, כפי ששמע תוך זמן קצר, היא אישה מיוחדת. בעלה אלחנן סיפר לו את הפרטים.

"כשישבנו במונית בדרכנו הביתה מן המרכז הרפואי, טסנו בדממה דרך הרחובות השקטים, כל אחד מאתנו שקוע במחשבותיו. אני לא הייתי מסוגל לנסח את מחשבותיי המתערבלות וליצור מהן משפטים הגיוניים. חשתי כאילו ענן שחור אפך אותי ולא הצלחתי לחשוב בהירות.

"איכשהו, יצאתי מן המונית. כשרוי בערפל, עליתי במדרגות הספורות עד לדלת הכניסה שלנו ופתחתי את הדלת בדחיפה רפה. לחצתי על המתג והחדר הוצף באור. "הייתי המום נוכח התמונה שקידמה את פניי".

"השולחן בחדר האוכל היה מכוסה במפת השולחן הטובה ביותר שלנו והיה ערוך בכליה היפים ביותר של אשתי, אלו שהיא נהגה להשתמש בהם רק לאירועים מיוחדים.

"מדוע שלא תתלה את מעילך?" שאלה אותי אשתי, כשהיא מדליקה שני נרות שניצבו זקופים על זוג פמוטי הכסף.

"עכשיו סיימנו פרק בחיינו", אמרה אשתי ברכות. פניה היו אפופים בזוהר החם שבקע מן הנר. 'ספגנו היום מכה רצינית. אינני רוצה לזעום על האלוקים. אני רוצה לעשות סעודת הודיה. אני רוצה להלל את אלוקים על כך שהוא נתן לי אותך ואותך לי. יש לנו זה את זה. ואנו לא כועסים ולא זועמים. אנו נכנסים לפרק הבא בחיינו ולא ניתן למרירות ולעצב להחשיך פרק זה. הבה נחגוג!"

"אשתי הגישה סעודה מפוארת. כשהלכנו לישון, שלוותה גרמה אצלי לשינוי משמעותי.

"היה נדמה לי שישנתי רק כמה דקות. ואז צלצל הטלפון ליד מיטתי והעירני בבת אחת. הספרות הזוהרות בשעון המעורר הורו על השעה 5:00 בבוקר. "היה זה מישוהו מן המרכז הרפואי. הם ביקשו ממני לשוב לשם מיד. הם בחנו את התרשים שלי ונראה היה שעדיין אפשר לעשות משהו".

שלמה הכיר היטב את הסיפור הזה. זה היה סיפור מחמם לב. סיפורה של אישה שעושה את רצון הא-ל רצונה שלה.

הוא זרח משמחה כשחייג את מספרו של מר דייזיס. "שלום שלמה", אמר קולו העליז של אלחנן. "נולד לנו בן. בן מקסים! תודה לא-ל, חנה והתינוק בריאים ושלמים". "מזל טוב, מזל טוב!" שלמה בקושי עצר בעד רגשותיו.

"שלמה, הברית תיערך בשבוע הבא". (הסיפור כפי שסופר למיריש קיסנר-בית חבד')

חזרה של פרשה –

חידה מהפרשה ע"פ הפסוקים ורש"י, בעריכת הרב ישראל בראורין שליט"א.

היו מלכים שעבדו ע"ז, בעבר.

אך שלושה מתוכם, רשעותם מהיתר גבר.

שנים מישראל והאחד מיהודה.

דע שבעל ההלכות מצאם ברצף בראשי מילים השלושה.

כמו כן ביאר ושילב את מאמר חז"ל

שהאחד בסתר בחסדי ה' מעונש חמור ניצל.

עיין בעיקר בבעל ההלכות ובמקרא.

והבא פתרון מלא לכתב החידה.

פתרונות ניתן לשלוח עד ליום רביעי הקרוב בדרכים הבאות:

א. בעמדות 'נדרים פלוס' באמצעות שלח הודעה. (קוד קופה 6500, ע"ש המרכז לערבות הדדית)|

ב. השארת הודעה במענה הממוחשב בטלפון: 02-5-696-515.

ג. שליחת הודעה במיל: ALONHLH@GMAIL.COM

- יש לשלוח תשובה מליאה בצירוף שם הפותר, והיכן קיבלתם את העלון.

ב"ה

לתועלת הציבור: קיים גמ"ח להשאלת

גמרות שוטנשטין, וספרי טוש"ע.

ברח' אבינועם ילין 13, שכונת גאולה י-ם.

לפרטים: 054-844-86-83.

או בקו המידע: 02-590-7438

מיוז' גראקא

רב קווי: 1599-578-946

בני ברק: ר' עקיבא 52 בפסאג' | ירושלים | אלעד | ביתר עילית
מודיעין | עילית | בית שמש | אשדוד | נתיבות | חיפה